

Rapportage cliëntenenquête leefstijl

Franciscus – oktober 2025

Inleiding

In de afgelopen 3 maanden is, in samenwerking met de Cliëntenraad van het Franciscus een leefstijlenquête naar het Cliëntenpanel (2100 deelnemers) uitgevoerd. De respons bracht 632 ingevulde enquêtes op. Met de vragenlijst wil de projectgroep 'leefstijlloket' in kaart brengen hoe cliënten zelf kijken naar de rol van leefstijl in hun gezondheid, of zij openstaan voor ondersteuning vanuit het ziekenhuis en wat zij nodig hebben om daadwerkelijk met leefstijl aan de slag te gaan. De resultaten geven een waardevol beeld van de wensen en verwachtingen van onze patiënten.

Bewustzijn en houding

Uit de antwoorden blijkt dat cliënten verdeeld zijn over de invloed van leefstijl op hun gezondheid. Ongeveer een derde van de deelnemers erkent dat leefstijl een belangrijke rol speelt bij hun klachten, terwijl een vergelijkbare groep dit niet zo ervaart. Een groot deel is neutraal. Dit laat zien dat er onder cliënten wel bewustzijn bestaat, maar dat dit nog niet breed gedeeld wordt.

Wat opvalt, is dat de meeste cliënten denken dat ze hun leefstijl zelfstandig kunnen aanpassen als dat nodig is. Tegelijkertijd geeft een aanzienlijk deel aan steun te krijgen van familie of vrienden, wat een belangrijke factor kan zijn bij gedragsverandering. Ook financieel zien de meeste cliënten weinig belemmeringen: ruim zes op de tien geeft aan de kosten van leefstijlverandering te kunnen dragen.

Verwachtingen van artsen en ziekenhuis

Een belangrijk signaal uit de enquête is dat cliënten het op prijs stellen als hun arts leefstijl bespreekbaar maakt. Bijna twee derde zou het fijn vinden om hierover in gesprek te gaan. Ook is er brede steun voor een leefstijlloket in het Franciscus. Meer dan de helft van de deelnemers ziet zo'n plek als een waardevolle aanvulling, waar vragen gesteld kunnen worden of waar begeleiding wordt aangeboden. Ook doorverwijzing door de arts naar zo'n loket wordt positief ontvangen.

Waar hebben cliënten hulp bij nodig?

Wanneer we kijken naar concrete hulpvragen, valt op dat beweging, voeding, slaap en mentaal welzijn de belangrijkste thema's zijn. Ook stress en ontspanning worden regelmatig genoemd. Tegelijkertijd geeft een derde van de cliënten aan geen hulp nodig te hebben. Dat benadrukt dat het leefstijlloket flexibel moet zijn: voor sommigen biedt het een uitkomst, terwijl anderen zich voldoende zelfredzaam voelen.

Wat helpt om de stap te zetten?

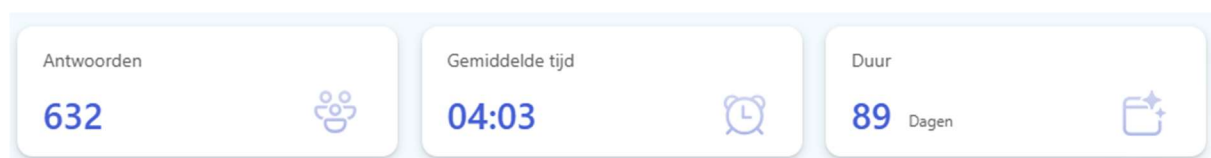
Cliënten gaven ook aan wat hen zou helpen om daadwerkelijk hulp te zoeken. Persoonlijke begeleiding wordt het vaakst genoemd, gevolgd door vergoeding vanuit de zorgverzekering en duidelijke uitleg over wat leefstijlinterventies opleveren. Daarnaast zien cliënten snelle en makkelijke toegang als een belangrijke voorwaarde.

Conclusies

Samenvattend zien we dat er onder cliënten belangstelling bestaat voor leefstijlondersteuning, maar dat dit niet voor iedereen geldt. Er is een groep die overtuigd is van de waarde, en een groep die sceptisch of neutraal blijft en het meer ziet als de taak van de huisarts. Toch staat een meerderheid open voor een leefstijlloket en voor doorverwijzing door de arts. De grootste kansen liggen bij thema's als beweging, voeding en slaap, mits begeleiding persoonlijk, begrijpelijk en laagdrempelig wordt aangeboden.

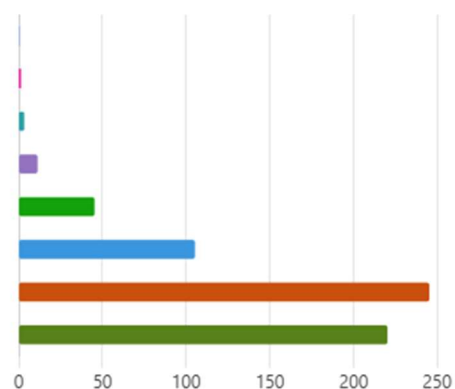
Aanbevelingen en voorgenomen acties

- **Maak leefstijl structureel bespreekbaar in de spreekkamer**
 - Bijna tweederde van de cliënten wil dat hun arts leefstijl ter sprake brengt
 - Uit onderzoek weten we dat het bezoek aan de arts in het ziekenhuis juist een goed moment is om cliënten in actie te krijgen voor gedragsverandering. Het zogenaamde 'teachable moment'.
 - Nog sterker is het om dit meermaals te herhalen: dus bijvoorbeeld bij de huisarts, bij de gespecialiseerd verpleegkundige, in de kliniek en bij de arts op de poli.
- **Zorg voor toegankelijke en flexibele ondersteuning**
 - Bied een mix van ondersteuning: digitale informatie en zelfhulpmiddelen voor wie zelf aan de slag wil, én intensieve begeleiding voor wie dat nodig heeft.
 - Ontwikkel een triageproces waarmee snel duidelijk wordt welke route past bij de patiënt.
- **Verbind ziekenhuis en regio structureel zodat cliënten makkelijk toegang hebben tot passende ondersteuning in hun eigen omgeving**
 - Bouw een samenwerkingsnetwerk met eerstelijnszorg, gemeenten en welzijnsorganisaties.
 - Gebruik het leefstijlloket als makelaarsfunctie: signaleer in het ziekenhuis, verwijs door naar de regio en volg de voortgang op.

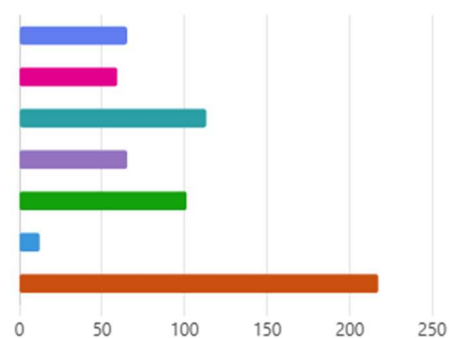
1. Ik ben ...

● Jonger dan 18 jaar	0
● 18-25 jaar	1
● 26-35 jaar	3
● 36-45 jaar	11
● 46-55 jaar	45
● 56-65 jaar	105
● 66-75 jaar	245
● Ouder dan 75 jaar	220

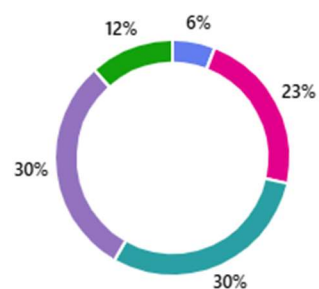
2. Ik kom of ben in het verleden in het ziekenhuis geweest op de poli/afdeling ...

● Interne geneeskunde	65
● Longgeneeskunde	59
● Cardiologie	113
● Maag Darm Lever (MDL)	65
● Chirurgie	101
● Geriatrie	12
● Andere	217

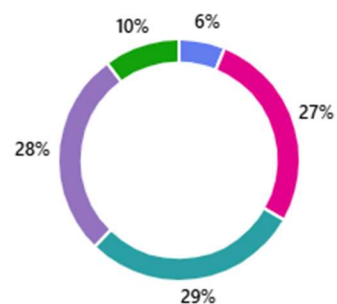
3. Ik denk dat mijn manier van leven (leefstijl) invloed heeft (gehad) op mijn klachten

● Zeer eens	37
● Eens	143
● Neutraal	188
● Oneens	191
● Zeer oneens	73

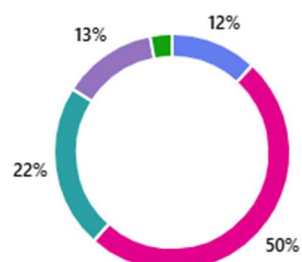
4. Ik weet dat ik mijn klachten zou kunnen verminderen als ik mijn manier van leven (leefstijl) zou aanpassen

● Zeer eens	39
● Eens	171
● Neutraal	184
● Oneens	174
● Zeer oneens	64

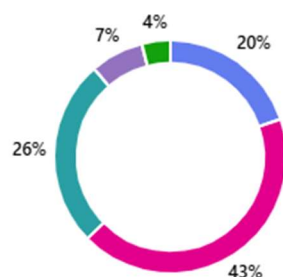
5. Ik kan mijn manier van leven (leefstijl) zonder hulp veranderen als dat nodig is

● Zeer eens	75
● Eens	314
● Neutraal	142
● Oneens	82
● Zeer oneens	19

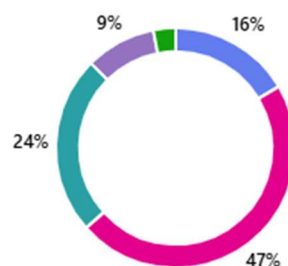
6. Ik krijg steun van mijn partner, familie of vrienden om mijn manier van leven (leefstijl) te veranderen als dat nodig is

● Zeer eens	125
● Eens	271
● Neutraal	164
● Oneens	47
● Zeer oneens	25

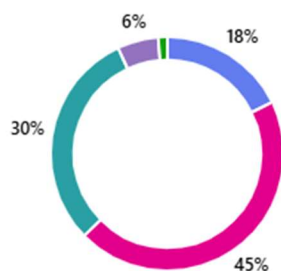
7. Ik kan de kosten betalen die horen bij het veranderen van mijn manier van leven (leefstijl) als dat nodig is

● Zeer eens	104
● Eens	297
● Neutraal	152
● Oneens	60
● Zeer oneens	19

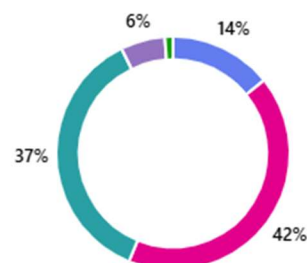
8. Ik zou het fijn vinden als mijn arts samen met mij het aanpassen van mijn manier van leven (leefstijl) bespreekt als dit mijn klacht en zou kunnen verminderen

● Zeer eens	112
● Eens	284
● Neutraal	192
● Oneens	36
● Zeer oneens	8

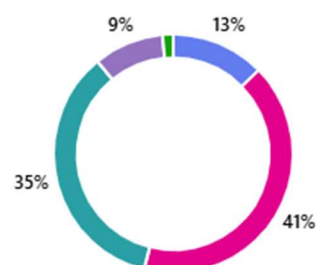
9. Ik zou het fijn vinden als er in het Franciscus een plek is waar ik naartoe kan gaan met vragen of hulp over mijn leefstijl

● Zeer eens	90
● Eens	265
● Neutraal	231
● Oneens	39
● Zeer oneens	7

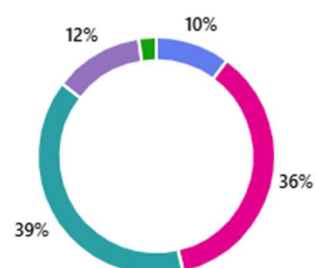
10. Ik zou het goed vinden als mijn arts mij doorstuurt naar zo'n plek in het Franciscus voor hulp bij mijn leefstijl

● Zeer eens	80
● Eens	261
● Neutraal	222
● Oneens	60
● Zeer oneens	9

11. Ik zou hulp op het gebied van leefstijl fijn vinden (zoals voeding, beweging, roken, mentale hulp)

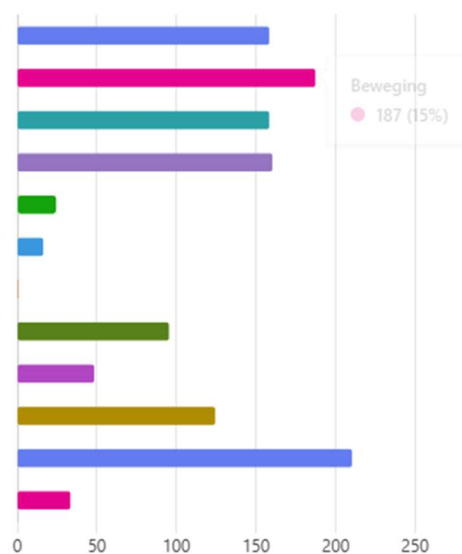
● Zeer eens	64
● Eens	229
● Neutraal	247
● Oneens	77
● Zeer oneens	15

12. Ik zou hulp willen bij ... (meerdere antwoorden mogelijk)

[Me](#)

Voeding	158
Beweging	187
Mentaal welzijn (hoe u zich voelt)	158
Slaap	160
Roken	24
Alcohol	16
Drugs	0
Ontspanning	95
Eenzaamheid	48
Stress	124
Ik zou geen hulp willen	210
Andere	33

13. Wat zou u helpen om echt hulp te zoeken voor uw manier van leven (leefstijl)? (meerdere antwoorden mogelijk)

Persoonlijke begeleiding	199
Duidelijke uitleg over wat het oplevert	178
Snel en makkelijk hulp kunnen krijgen	153
Als het wordt vergoed door de zorgverzekering	180
Ik zou hier geen hulp bij nodig hebben	199
Andere	30

